

Nr 199.

Av herr **Magnusson** i Skövde, om tull å liljekonvaljerötter.

I skrivelse till kungl. generaltullstyrelsen av den 14 juni 1932 anförde generaldirektören och chefen för kungl. lantbruksstyrelsen följande:

Under de senaste årtiondena har odlingen av fleråriga blomsterväxter — s. k. perenna växter — blivit allt vanligare. Flertalet plantskolor driva sålunda en omfattande odling och försäljning av dylika perenna växter, varav de flesta kunna odlas och förökas i olika delar av vårt land med samma framgång som i andra länder. Import av detta varuslag är därför obehövlig, dock med undantag för inom landet förut ej odlade växter eller varieteter därav, beträffande vilka ett visst importbehov kan sägas föreligga, till dess den inhemska odlingen därav i någon mån tagit fart.

Emellertid sker en icke ringa import av perenna växter. Dels kunna nämligen vissa mellanhänder, trädgårdsanläggare m. fl. vid köp hos åtminstone vissa utländska plantskolor utverka sig större provision än hos svenska plantskolor, dels är det vanligt, att handelsträdgårdsmästare, som sakna plats för större odlingar på kalljord, samtidigt som de hos utländska firmor upphandla vissa växter för drivning, inköpa t. ex. julrosor (*Helleborus niger*) och s. k. spiræor (*Astilbeformer*).

I syfte att motverka onödig import av s. k. perenna växter vore visserligen en ändring av gällande tulltaxa tänkbar, men en undersökning av förhållandena visar, att en annan och ur botanisk synpunkt riktigare tillämpning av tulltaxans bestämmelser är vad som närmast erfordras. »Levande växter» draga numera en tull av 20 öre för kg. Emellertid synas perenna växter tullbehandlas som rötter. I den av generaltullstyrelsen år 1931 utgivna »varuhandbok till tulltaxeförordning och tulltaxa» hänföres enligt meddelade anvisningar sådana perenna växter som *Arabis*, *Dahlia*, *Dielytra*, *Phlox*, *Pyrethrum*, *Spiræa* m. fl. till statistiskt nr 87, rötter, icke ätbara, andra, vilka äro tullfria, medan perenna växter med utvecklade blad, inkommande i mossa för drivning, hänföres till statistiskt nr 95, växter, ej särskilt nämnda, levande, vilka äro belagda med en tull av 7 kronor för 100 kg. jämte tilläggstull av 13 kronor för 100 kg.

Huruvida i ena eller andra fallet fråga är om »rötter» eller »levande växter», kan givetvis i vissa fall vara svårt att bedöma för en icke-fackman, liksom även att avgöra, huruvida varan är avsedd att användas till drivning eller för annat ändamål. Det synes emellertid lantbruksstyrelsen uppenbart, att perenna växter skola betraktas för vad de i verkligheten äro nämligen levande växter och icke rötter allenast. Botaniskt sett råder ingen tvekan om vad en perenn växt är. I de allra flesta fall utgöres den här ifrågakommande importerade varans väsentliga del av en rotstock eller andra underjordiska stamdelar. Rötterna däremot utgöra en mindre viktig del,

med undantag för Dahlia, en växt, som vid importerandet huvudsakligen består av rötter, dock äro dessa värdelösa utan den medföljande, minimala stamdelen. På grund av den oklarhet, som sålunda råder ifråga om vad som menas med rötter, tullbehandlas t. ex. Iberis — en liten buskväxt — som rötter och detta ehuru det i allmänhet kan sägas, att de verkliga rötterna hava avgjort mindre betydelse för både denna och de i egentlig mening örtartade växterna än för träd och buskar.

Mot den här uttalade meningen skulle måhända kunna invändas, att konsumenterna — i detta fall ägare av prydnadsträdgårdar — finge betala ett oskäligt högt pris för perenna växter, om vid importen härav tillämpades samma tull som för andra levande växter. Ett sådant antagande är emellertid grundlöst. Priset på perenna växter är betydligt lägre inom vårt land än t. ex. i England och bestämmes ingalunda av utländska noteringar utan av den rikliga produktionen därav inom landet.

I syfte att få en ur botanisk och praktisk synpunkt riktig tolkning av uttrycket rötter i tulltaxan, får lantbruksstyrelsen hemställa, att Ni ville taga under övervägande, huruvida av lantbruksstyrelsen här anförda synpunkter kunna vinna beaktande.

I sitt den 24 augusti samma år daterade svar meddelade kungl. generaltullstyrelsen på anförda skäl att, ehuru »ur vissa synpunkter vägande skäl synas kunna anföras för den av lantbruksstyrelsen förordade ändringen av principer för tulltaxeringen av perenna växter», den föreslagna principen »icke kunna genomföras utan ändring av gällande tulltaxa».

Till de växter, som på grund av berörda tillämpning av tulltaxan fritt införas, höra även konvaljegroddar för drivning. Sådana införas i betydande mängder och under senaste åren till rena dumpingpriser, som hota att alldeles ödelägga den inom landet uppspirande odlingen av denna vara. Klimatet lägger inga som helst hinder för odlingen, som med gott resultat ifråga om kvalitén kan bedrivas ända upp till Ångermanland, men som kämpar med den betydande svårigheten att van arbetskraft, särskilt för den viktiga sorteringen av blombara groddar, icke finnes inom landet och först efter rätt lång tid kan uppövas. Detta är emellertid så gott som otänkbart, om odlarna ha att uthärda den öppna konkurrensen med utlandet, där man förutom andra gynnsamma betingelser även har förmånen av van och billig arbetskraft. Särskilt på grund av de minskade försäljningsmöjligheterna i England och Amerika ha företrädesvis holländska och tyska odlare ägnat allt större intresse åt den svenska marknaden, som översvämmas såväl av billiga konvaljegroddar som av perenna växter. Det synes också att ett misstag blivit begånget, när på sin tid blomsterlökstullen infördes, när flertalet sådana ej kunna med fördel odlas inom landet men likväl belagts med hög tull, medan de för likartat ändamål, blomsterdrivning under vintern, använda och inom landet lättodlade konvaljerna lämnades tullfria. En icke obetydlig inkomst och avsevärda arbetstillfällen skulle kunna beredas företagare och arbetare, därest denna odling genom en lämplig tullsats bereddes erforderligt skydd.

På grund av varans ringa vikt måste tullsatsen sättas relativt hög eller 1 krona per kg., om erforderlig skyddsverkan skall ernås. Däremot torde för perenna växter samma tullsats som för övriga »levande växter» eller 20 öre per kg. vara tillfredsställande.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig hemställa om följande ändringar i gällande tulltaxa,

att rubriken »levande växter, blommor m. m.», rötter icke ätbara, ej särskilt nämnda, rotknölar av gladiolus¹⁾ härunder inbegripna, må erhålla följande ändrade lydelse:

Statistiskt nr		Tull för 100 kg. kronor
85	Liljekonvaljerötter	100: —
87	Andra	20: —

Stockholm den 21 januari 1933.

Karl Magnusson.

¹⁾ Det bör anmärkas, att gladiolus botaniskt sett icke är en *rotknöl* utan en *lök*, rubriken alltså i denna del felaktig.